

Tweede Kamer der Staten-Generaal
aan de leden van de commissie Infrastructuur & Waterstaat
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Amsterdam, 9 september 2026

Betreft: Verzoek om onderzoek naar de rol van DG Mobiliteit en topambtenaren bij de CBR-doofpotaffaire

Geachte leden van de vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat,

Namens de **Vereniging Consumentenbelang Autorijbewijs (VCBA)** dringen wij er bij uw commissie op aan om een onafhankelijk onderzoek in te stellen naar de rol van het **Directoraat-Generaal Mobiliteit (DGMO)** en in het bijzonder de directeuren-generaal **Kees van der Burg en Marion Smit**, bij wat de VCBA aanduidt als de *CBR-doofpotaffaire*.

De aanleiding hiervoor is ernstig. Uit de door ons verzamelde correspondentie en documenten ontstaat volgens de VCBA het beeld dat binnen de ambtelijke top van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat gedurende langere tijd, sinds 2021, kennis bestond van meldingen over ernstige misstanden en wetsovertredingen binnen het CBR, terwijl deze informatie niet, niet volledig of niet tijdig met de Tweede Kamer is gedeeld. Ook blijkt uit een brief van DG Kees van der Burg dat de DG intimidatie en bedreiging van een klokkenluider niet schuwde.

Brief aan minister Karremans van 1 september 2026

Op **1 september 2026** heeft de VCBA hierover een uitgebreide brief gestuurd aan minister Vincent Karremans. In deze brief hebben wij de minister geïnformeerd over een reeks gebeurtenissen en documenten die naar onze mening nader onafhankelijk onderzoek noodzakelijk maken.

Uit deze stukken komt volgens de VCBA naar voren dat topambtenaren van het ministerie niet slechts op de hoogte waren van meldingen over het CBR, maar dat zij een actieve rol hebben gespeeld bij de wijze waarop deze informatie uiteindelijk wel of niet bij de Tweede Kamer terechtkwam.

Dat is naar onze mening een fundamenteel andere situatie dan wanneer sprake zou zijn geweest van een incidentele omissie of een administratieve fout.

Wanneer ambtenaren die verantwoordelijk zijn voor de informatievoorziening aan de minister en het parlement beschikken over relevante informatie over ernstige bestuurlijke of wettelijke kwesties, maar deze informatie vervolgens niet aan de Tweede Kamer wordt verstrekt, raakt dat rechtstreeks aan de parlementaire controletaak.

Het CBR stond eerder onder verscherpt toezicht

Daarbij moet worden betrokken dat het CBR in het recente verleden meerdere malen onder **verscherpt toezicht** heeft gestaan. Tegen die achtergrond is het des te belangrijker om vast te stellen welke informatie daarover binnen DGMO beschikbaar was, welke meldingen bij het ministerie zijn gedaan en op welke wijze daarmee richting de Tweede Kamer is omgegaan.

De VCBA beschikt over correspondentie waaruit volgens haar blijkt dat zowel **Kees van der Burg als Marion Smit** op verschillende momenten over relevante informatie beschikten.

Wij stellen niet dat hiermee op voorhand is bewezen dat sprake is geweest van een strafbaar feit. Dat is juist één van de redenen waarom een onafhankelijk onderzoek noodzakelijk is.

De feiten moeten worden vastgesteld.

Eerdere brieven van de VCBA

Dit verzoek komt bovendien niet uit de lucht vallen.

De voormalige voorzitter van de VCBA, **Pascal Hansen**, heeft in het verleden verschillende brieven gestuurd aan de toenmalige bewindspersonen en Kamerleden. Ook het huidige bestuur van de VCBA heeft de voorgangers van de huidige commissieleden herhaaldelijk geïnformeerd over de door ons geconstateerde problemen.

Daarmee is sprake van een dossier dat al jaren onder de aandacht van zowel het ministerie als de Tweede Kamer is gebracht.

Juist daarom is het noodzakelijk om niet alleen te kijken naar afzonderlijke antwoorden die destijds zijn gegeven, maar naar het **gehele verloop van de informatievoorziening**: wanneer wist wie wat, welke meldingen zijn ontvangen, welke ambtelijke adviezen zijn opgesteld en welke informatie is uiteindelijk wel of niet aan het parlement verstrekt?

Van groot belang voor de nieuwe rijopleiding

Een onafhankelijk onderzoek is bovendien rechtstreeks relevant voor de actuele plannen rond het **Nationaal Leerplan Rijopleiding en de voorgenomen wetswijzigingen voor de autorijopleiding**.

De VCBA heeft het ministerie er herhaaldelijk op gewezen dat het CBR-slagingspercentage volgens haar een misleidend beeld geeft van de kwaliteit van rij scholen en daarom niet als deugdelijke onderbouwing kan dienen voor ingrijpende beleidswijzigingen in de rij schoolbranche.

Indien DGMO hiervan al langere tijd op de hoogte was, moet worden vastgesteld **welke rol die kennis heeft gespeeld bij de beleidsvorming**.

Het kan naar onze mening niet zo zijn dat een beleidsinstrument wordt gebaseerd op cijfers waarvan de verantwoordelijke beleidsdirectie weet of had moeten weten dat deze geen betrouwbare kwaliteitsmaatstaf vormen.

Dat maakt waarheidsvinding niet alleen noodzakelijk voor het verleden, maar ook voor de besluiten die de Tweede Kamer de komende periode moet nemen.

Inmiddels is door VCBA een handhavingsverzoek ingediend bij de Autoriteit Consument & Markt, omdat wij willen dat het structureel misleiden van (veelal) jonge consumenten moet stoppen en dat het misleidende CBR slagingspercentage niet door de huidige minister mag worden gebruikt richting de Tweede Kamer ter onderbouwing van de benodigde wetswijzigingen voor het Nationaal Leerplan Rijopleiding B.

De Rijopleiding In Stappen

Een tweede kwestie die naar onze mening in het onderzoek moet worden betrokken, is de door het CBR ontwikkelde **Rijopleiding In Stappen (RIS)**.

De VCBA heeft eerder gewezen op het negatieve advies van de landsadvocaat aan de CBR directie en het ministerie waarin ernstige juridische vraagtekens werden geplaatst bij de bevoegdheid van het CBR om een eigen rijopleiding te ontwikkelen.

Ondanks dit negatieve advies heeft het CBR vervolgens een eigen Rijopleiding In Stappen ontwikkeld en geëxploiteerd.

Volgens de VCBA blijkt uit een televisiefragment en uit de door ons verzamelde briefwisselingen dat zowel Kees van der Burg als Marion Smit hiervan op de hoogte waren.

Dat roept een zeer fundamentele vraag op:

Waarom is de Tweede Kamer nooit gevraagd om het CBR alsnog een wettelijke grondslag te geven voor het ontwikkelen, exploiteren en bevoordelen van een eigen rijopleiding?

Als het CBR daarvoor geen wettelijk mandaat had, lag het naar onze mening voor de hand dat het ministerie het parlement hierover informeerde en, indien het beleid desondanks gewenst werd geacht, de noodzakelijke wettelijke basis aan de Kamer voorlegde.

In plaats daarvan lijkt het erop dat de praktijk zich heeft ontwikkeld zonder dat de Tweede Kamer expliciet over deze principiële bevoegdheidskwestie heeft kunnen besluiten.

Een onafhankelijke curriculumontwikkeling

Deze kwestie krijgt extra betekenis tegen de achtergrond van de huidige plannen voor het Nationaal Leerplan Rijopleiding.

In het rapport van **Emile Roemer** werd juist een onafhankelijke **Curriculum Commissie Autorijbewijs (CCA)** voorzien voor de ontwikkeling van de rijopleiding. De VCBA maakt zich grote zorgen dat deze onafhankelijke constructie in de huidige plannen naar de achtergrond is verdwenen, terwijl door het CBR zelf zonder wettelijk mandaat ontwikkelde instrumenten juist een belangrijke positie krijgen.

Daarom moet de Tweede Kamer vóór besluitvorming over nieuwe wetgeving kunnen beschikken over een volledig en betrouwbaar feitencomplex.

Een parlement kan geen goede wetgeving maken wanneer de beleidsmatige fundamenteen waarop die wetgeving rust mogelijk zijn beïnvloed door informatie die jarenlang niet met het parlement is gedeeld.

Wij verzoeken uw commissie daarom om onderzoek

De VCBA verzoekt uw commissie dringend om een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren naar:

1. **Welke meldingen over mogelijke misstanden binnen het CBR sinds 2021 bij DGMO zijn binnengekomen;**
2. **Welke functionarissen binnen DGMO daarvan kennis hebben genomen;**
3. **Welke rol Kees van der Burg en Marion Smit persoonlijk hebben gespeeld bij de behandeling van deze meldingen;**
4. **Welke informatie hierover aan opeenvolgende ministers is verstrekt;**
5. **Welke informatie vervolgens aan de Tweede Kamer is verstrekt, en welke informatie niet;**
6. **Waarom eerdere brieven en meldingen van de VCBA en haar voormalige voorzitter Pascal Hansen niet of slechts gedeeltelijk inhoudelijk zijn behandeld;**

7. **Welke kennis DGMO had over de juridische bezwaren tegen de ontwikkeling en exploitatie van de CBR-Rijopleiding In Stappen;**
8. **Waarom de Tweede Kamer niet expliciet is gevraagd om een wettelijke grondslag wanneer het CBR zich desondanks op de markt van de rijopleiding wilde begeven;**
9. **Welke kennis DGMO had over de beperkingen en het mogelijk misleidende karakter van het CBR-slagingspercentage;**
10. **In hoeverre deze kennis een rol heeft gespeeld bij de ontwikkeling van het beleid voor de nieuwe rijopleiding: Nationaal Leerplan Rijopleiding B**

Wij verzoeken uw commissie daarbij niet uitsluitend schriftelijke vragen te stellen, maar te overwegen **betrokken voormalige en huidige ambtenaren, CBR-functionarissen en andere relevante personen onder ede of in een openbare hoorzitting te horen**, voor zover de parlementaire bevoegdheden daarvoor worden ingezet.

Geen onderzoek naar personen, maar naar feiten

De VCBA benadrukt dat het ons niet gaat om een persoonlijke afrekening met (voormalige) ambtenaren.

Het gaat om een veel fundamentele vraag:

Heeft de Tweede Kamer gedurende meerdere jaren alle informatie gekregen die zij nodig had om haar controlerende en wetgevende taak ten aanzien van het CBR en de rijopleiding naar behoren uit te voeren?

Als het antwoord daarop negatief blijkt te zijn, moet worden vastgesteld hoe dat heeft kunnen gebeuren, wie daarvoor verantwoordelijk was en welke maatregelen nodig zijn om herhaling te voorkomen.

Dat is temeer noodzakelijk omdat de Tweede Kamer binnenkort belangrijke beslissingen moet nemen over de toekomst van de Nederlandse rijopleiding. Een toekomst die van groot belang is voor de betaalbaarheid van het rijbewijs voor (vooral) jongeren in alle sociale klassen.

De VCBA is van mening dat eerst volledige waarheidsvinding moet plaatsvinden voordat de Kamer nieuwe wettelijke bevoegdheden en verantwoordelijkheden rond het CBR, de rijopleiding, toetsing en examinering vastlegt.

Wie het verleden niet onderzoekt, loopt het risico dezelfde bestuurlijke fouten in nieuwe wetgeving opnieuw te verankeren.

Wij verzoeken uw commissie daarom dit schrijven, onze brief van **1 september 2026 aan minister Karremans**, de eerdere correspondentie van Pascal Hansen en het huidige

VCBA-bestuur als één samenhangend dossier te behandelen en de daarin genoemde documenten en feiten onafhankelijk te laten onderzoeken.

De VCBA is vanzelfsprekend bereid alle documenten, correspondentie, televisiefragmenten en overige bewijsmiddelen waarover zij beschikt aan uw commissie ter beschikking te stellen.

Wij verzoeken u ons op korte termijn te informeren over de wijze waarop uw commissie dit verzoek zal behandelen.

Hoogachtend,

Vereniging Consumentenbelang Autorijbewijs (VCBA)

Namens het bestuur,

H.J. Kamps, voorzitter

mail: bestuur@vcb.nl

N.B. Onze vereniging en haar bestuursleden hebben ervoor gekozen om de Vereniging ConsumentenBelang Autorijbewijs (VCBA) niet in te schrijven bij de Kamer van Koophandel en, voor zover mogelijk, zo lang mogelijk anoniem te blijven. Dit om intimidatie en/of dreigingen met juridische procedures vanuit het CBR en het Directoraat-Generaal Mobiliteit van het ministerie van I&W te ontlopen.